

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 5PP/155/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014836
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Maniačková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122014836.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Katarínou Maniačkovou, vo veci žiadosti o podmiennečné prepustenie ods. J. T. I., nar. XX.XX.XXXX, z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.11.2022 prostredníctvom telemostu do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por., § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného: J. T. I., nar. XX.X.XXXX v H., G. G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v E. Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Pezinok, sp. zn. 1T/29/2016 zo dňa 22.6.2016
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 16.06.2022 bola tunajšiemu súdu postúpená žiadosť podaná obhajcom odsúdeného: J. T. I., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd zistil, že odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva t.č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 1T/29/2016 zo dňa 22.06.2019. Predpokladaný koniec uloženého trestu má mať 22.12.2025. Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona uplynula dňa 22.10.2022.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom odsúdeného, hodnotením riaditeľa ÚVTOS, rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 1T/29/2016 zo dňa 22.06.2019, skráteným výpisom klienta a s aktuálnym odpisom registra trestov.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 21.10.2022 súd zistil, že odsúdený bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody dňa 21.09.2021 na ďalší výkon trestu. Pred týmto premiestnením vykonával väzbu v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov a trest v ÚVTOS Bratislava, pričom v oboch ústavoch bolo jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni. Počas výkonu trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou bolo správanie odsúdeného na požadovanej úrovni, avšak zo záznamov vyplýva, že počas celého výkonu trestu vkladal do komunikácie na dosiahnutie svojich požiadaviek prvky manipulácie, citového vydierania a odvolávanie sa na konzula rumunskej ambasády. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, v kolektíve odsúdených konflikty nevyvolával ani s do nich nezapájal. V osobných veciach udržiaval poriadok. Počas výkonu trestu bol doposiaľ päťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty nemá vykázané. V rámci vnútornej diferenciacie bol umiestnený do diferenciacnej skupiny "B", aktuálne od 17.08.2022 je umiestnený vo Výstupnom oddiele. Odsúdený prejavoval záujem o prácu. Bol pracovne zaradený na pracovisku ústave s dohľadom Bagsey, vyradený bol z dôvodu nástupu na výkon ochranného liečenia. Následne bol zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom IAC Lozorno, odkiaľ bol vyradený zo zdravotných dôvodov. Z ďalšieho pracoviska v ústave s dohľadom Terminals bol vyradený pre nezvládnutie montáže na pracovisku, pričom uviedol, že na vyradenie z práce sa nechal naviesť inými odsúdenými a požiadal o opätovné zaradenie na pracovisko. Po opätovnom zaradení je na pracovisku Terminals aj v súčasnosti. Jeho

pracovná morálka je zatiaľ na požadovanej úrovni. Vo voľnom čase preferuje čítanie dostupnej literatúry a tlače, hranie spoločenských hier a sledovanie televízneho vysielania. Do aktivít v rámci kultúrno - osvetovej činnosti sa zapája. Sociálny kontakt udržiava s matkou, sestrou a občas s bratom, v kontakte je aj s kamarátmi, priateľkou a rumunskou ambasádou. Počas výkonu trestu bol zaradený do skupiny prostredníctvom aplikácie intervenčno-vzdelávacieho programu pre páchatelov rodovo podmieneného násillia- násillia na ženách a deťoch. Počas pobytu vo výstupnom oddiele je zapojený do skupinových a individuálnych aktivít organizovaných v rámci projektu „Šanca na návrat“ zameraných na komunikáciu, sebaopoznanie, zamestnanosť, finančnú gramotnosť a právne aspekty. Prevažnú časť výkonu trestu skutok, za ktorý je odsúdený popieral. K čiastočnej zmene postoja prišlo až v poslednom období, pričom táto zmena sa javí ako účelová z dôvodu blížiaceho sa termínu možného podmieneného prepustenia. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako nepriaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní čiastočne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ Ústavu skonštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a z výkonu trestu ho neodporúča podmienené prepustiť.

Z oboznámeného rozsudku Okresného súdu Pezinok, sp. zn. 1T/29/2016 zo dňa 22.06.2019, súd zistil, že odsúdený bol uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, účinného do 31.12.2015 a za použitia § 123 ods. 3 písm. d), písm. e), písm. i) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výške 9 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom strázenia. Zároveň bolo odsúdenému uložené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že má celkovo 4 záznamy, pričom sa jedná o rôznorodú trestnú činnosť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že svoju trestnú činnosť ľutuje a nikdy viac sa jej nebude dopúšťať. Doterajší výkon trestu bol podľa jeho slov dostatočným ponaučením ako chce v budúcnosti žiť a to životom riadneho občana, chce sa starať o svoje dcéry, obnoviť s nimi vzťah aj keď si uvedomuje, že to bude náročné. Kontakt udržiava s matkou a počas trestu bol opakovane odmenený. Vo výkone trestu absolvoval rekvalifikačný kurz aby sa mohol na slobode efektívne zamestnať, má prísľub práce. K svojej trestnej minulosti má kritický postoj, bol užívateľom návykových látok, ktoré boli v centre jeho záujmu. Odsúdený ďalej uviedol, že sa stretával s ľuďmi, ktorí na neho mali negatívny vplyv a nabádali ho na cesty o ktorých už teraz vie, že neboli správne.

Obhajkyňa odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedla, že navrhuje, aby súd odsúdeného podmienené prepustil na slobodu, a to z dôvodu, že plní svoje povinnosti a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život s tým, že mu bude uložený primeraná skúšobná doba a zároveň sa mu nariadi probačný dohľad s ustanovením obmedzení, a to v zákaze požívania alkoholických nápojov a návykových látok s povinnosťou každé tri mesiace preukázať probačnému a mediačnému úradníkovi výsledky drogových testov z dôvodu, že trestné činy za ktoré bol odsúdený vykonal pod vplyvom omamných a psychotropných látok a vo výkone trestu sa už podrobil uloženému ochrannému protitoxikomanickému liečeniu ústavnou formou. Obhajkyňa ďalej uviedla, že odsúdený si je vedomý trestného činu za ktorý bol odsúdený, jeho správanie je disciplinované a v ústave vo výkone trestu bol niekoľkokrát disciplinárne odmenený. Odsúdený podstúpil výchovný postup na to, aby zamedzoval aj v budúcnosti páchaniu trestných činov na slabších osobách tak ako boli jeho deti. Má zabezpečenú prácu a bývanie, kde bude v blízkosti aj svojej matky, ktorej bude pomáhať a ktorá má zdravotné problémy. Vzhľadom na to, že si odsúdený uvedomil škodlivosť svojho protiprávneho konania navrhla obhajkyňa odsúdeného prepustiť na slobodu.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí uviedla, že vzhľadom na vykonané dokazovanie má za to, že odsúdený spĺňa výlučne len formálnu podmienku a žiadnu z materiálnych podmienok. Prokurátorka má za to, že počas výkonu trestu nepreukázal polepšenie a nemožno od neho očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia povedie riadny život. Podľa záverov riaditeľa ústavu k čiastočnej zmene postoja ku skutku pre ktorý je odsúdený došlo až v poslednom období, a to výlučne účelovo z dôvodu blížiaceho sa dátumu podmieneného prepustenia. Odsúdený ciele stanovené programom zaobchádzania plní len čiastočne. Jeho resocializačná prognóza bola vyhodnotená ako

nepriaznivá a len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie. Vzhľadom na nesplnenie materiálnych podmienok navrhla prokurátorka žiadosť odsúdeného jednoznačne zamietnuť.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení prihliadne súd aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona.

K formálnej podmienke:

U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

K materiálnym podmienkam:

V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatuje, že túto podmienku je možné vyhodnotiť iba ako čiastočne splnenú. Súd pritom vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, ktoré konštatovalo, že pred premiestnením do ÚVTOS Hrnčiarovce vykonával odsúdený väzbu v ÚVTOS Leopoldov a trest v ÚVTOS Bratislava, pričom v oboch ústavoch bolo jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni. Počas výkonu trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou bolo správanie odsúdeného na požadovanej úrovni, avšak zo záznamov vyplýva, že počas celého výkonu trestu vkladal do komunikácie na dosiahnutie svojich požiadaviek prvky manipulácie, citového vydierania a odvolávanie sa na konzula rumunskej ambasády. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, v kolektíve odsúdených konflikty nevyvolával ani s do nich nezapájal. V osobných veciach udržiaval poriadok. Počas výkonu trestu bol doposiaľ päťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty nemá vykázané. Odsúdený bol pracovne zaradený na pracovisku ústave s dohľadom Bagsey, vyradený bol z dôvodu nástupu na výkon ochranného liečenia. Následne bol zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom IAC Lozorno, odkiaľ bol vyradený zo zdravotných dôvodov. Z ďalšieho pracoviska v ústave s dohľadom Terminals bol vyradený pre nevládnutie montáže na pracovisku, pričom uviedol, že na vyradenie z práce sa nechal naviesť inými odsúdenými a požiadal o opätovné zaradenie na pracovisko. Po opätovnom zaradení je na pracovisku Terminals aj v súčasnosti. Jeho pracovná morálka je zatiaľ na požadovanej úrovni. Prevažnú časť výkonu trestu skutok, za ktorý je odsúdený popieral. K čiastočnej zmene postoja prišlo až v poslednom období, pričom táto zmena sa javí ako účelová z dôvodu blížiaceho sa termínu možného podmiennečného

prepustenia. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako nepriaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní čiastočne a čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie.

Na tomto mieste považuje súd za potrebné zdôrazniť, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je však v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienené prepustený po splnení formálnej podmienky bez ohľadu na druhú materiálnu podmienku a to, či možno prognózovať, že odsúdený po tom, ako opustí brány väzenia bude viesť riadny život.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, túto súd považuje za čiastočne splnenú, nakoľko je odsúdený prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody a doposiaľ má v registri trestov 4 záznamy. Z odpisu z registra trestov vyplýva, že tresty, ktoré boli odsúdenému ukladané v predchádzajúcom období spočívali predovšetkým v podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody so skúšobnou dobou v ktorej sa odsúdený v jednom prípade osvedčil, pričom v druhom prípade bol podmienený trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 10.05.2016 sp. zn. 38T/60/2015 spoločne s trestom povinnej práce uloženým trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok zo dňa 13.02.2015 sp. zn. 38T/8/2015 zrušený súhrnným trestom odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 6 mesiacov uloženým rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 22.06.2016 sp. zn. 1T/29/2016, ktorý odsúdený v súčasnosti vykonáva. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky však bola pre súd rozhodujúca neexistencia riadnej záruky, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie na slobode riadny život. Súd sa pri svojom rozhodovaní zameral najmä na charakter a závažnosť trestnej činnosti odsúdeného, ktorá spočívala v spôsobovaní utrpenia jeho dvom maloletým dcéram, a to bitím remeňom, palicami a varechou po rukách, sedacích svaloch a chrbte, hasením cigariet na ich tele, trhaním vlasov, kľачaním na kolenách celé hodiny, vulgárnym nadávaním a vyhrážaním sa, odopieraním spánku, zatváraním po tme do kúpeľne a v neposlednom rade hodením drevenej paličky odsúdeným do oka jeho maloletej dcéry čím jej spôsobil slepotu na ľavé oko, neodhliadnuc od faktu, že toto utrpenie spôsobil svojím vlastným deťom po dobu 6 rokov. Zločin týrania blízkej a zverenej osoby, za ktorý si odsúdený aktuálne odpykáva trest odňatia slobody svojou závažnosťou a nenapraviteľnými následkami na deťoch odsúdeného len preukazuje nevyhnutnosť prevýchovy páchatel'a, aby sa mohlo od neho očakávať že svojim správaním preukázal polepšenie a že povedie v budúcnosti riadny život. Súd považuje za potrebné pôsobiť na odsúdeného celou dĺžkou výkonu trestu odňatia slobody tak, ako mu bol súdom uložený. Skutočnosť, že si odsúdený počas výkonu trestu vytváral podmienky na získavanie disciplinárnych odmien a správal sa na požadovanej úrovni nie je sama o sebe dôvodom na podmienené prepustenie, nakoľko sa odsúdený nachádza vo vynútenom prostredí, v ktorom je obmedzená jeho osobná sloboda a na podmienky ktorého sa počas celého výkonu trestu adaptoval. Je dôležité poukázať aj na skutočnosť uvedenú v hodnotení riaditeľa ústavu a vyplývajúcu zo záznamov, že odsúdený počas celého výkonu trestu vkladal do komunikácie na dosiahnutie svojich požiadaviek prvky manipulácie, citového vydierania a odolávanie sa na konzule rumunskej ambasády a takisto, že k čiastočnej zmene postoja k spáchanému skutku došlo až v poslednom období blížiacieho sa podmieneného prepustenia, hoci prevažnú časť výkonu trestu odsúdený svoj skutok popieral. Zmena správania odsúdeného, ktorú možno hodnotiť z dôvodu blížiacieho sa termínu podmieneného prepustenia ako účelovú a nepriaznivá resocializačná prognóza neposkytujú súdu dostatočnú záruku, že odsúdený povedie po podmienenom prepustení riadny život. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienenom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie má súd za to, že vzhľadom na závažnosť a charakter spáchanej trestnej činnosti je náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Súd na základe vyššie uvedeného, nakoľko odsúdený nespĺnil všetky zákonom stanovené podmienky a u odsúdeného výkon trestu odňatia slobody doposiaľ plní len čiastočne svoj účel, žiadosť o podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.